

Ponovno v Etiopiji (6)

Med deklicami v sirotišnici v Kobbu

Odkar sem prvič obiskala Etiopijo, mi je sestra Abeba v pismih tu in tam omenila neko mlado muslimansko družino, v kateri so vsi oboleli za aidsom. "Me sestre jim pomagamo, kolikor moremo. Če lahko, nam prosim pošlji kak evro, da jim lahko omogočimo zdravljenje in preživetje". Nekega dne se igramo na dvorišču in k nam prikobaca majhen, nasmejan fantek. Deklice se že hočejo zapoditi z njim, ga objeti, dvigniti v naročje in poljubiti, pa jih ustavi glas sestre Bisirat. Obrne se k meni in pove, da ima otroček aids in da zaradi varnosti ne dovolijo deklicam, da se ga dotikajo. Mimo pride še njegova mamica. Steče proti njemu in ga vsa srečna dvigne visoko v zrak in nato stisne k sebi.

Oblečena je v dolgo pisano krilo, jopo z dolgimi rokavi in pokrita z ruto živahnih barv. Njen nasmeh je tako radosten in njene oči tako žarijo od sreče! To je tista mamica, ki ji sestre pomagajo. Njen mož je bil nekaj časa zaprt in iz zgora ji je pisal, da ga lahko zapusti, če želi, da ne bo njegova sramota padla na njeno družino. Ona pa mu je odpisala, da ga ljubi in ga ne bo nikoli zapustila in da bosta za vedno skupaj, v dobrem ali slabem. Bog ve, kje se je ta možki okužil in potem tudi svojo ženo in otroka, ki se jima je rodil. A še nikoli nisem videla srečnejše mame! Zdjaj pomaga sestram, ki vedno najdejo kako delo zanjo, in tako s skromnimi sredstvi preživljajo svojo družinico. Od časa do časa se po Whatsapu oglasi Mina, upokojena medicinska sestra iz Parme, ki sem jo lani spoznala v Kobbu. Ker je skoraj 20 let zbirala sredstva za gradnjo bolnišnice v Kobbu, jo seveda zanima, kako bolnišnica deluje. Prosi me, naj ji pošljem kake fotografije, naj grem vprašat

sestro Lemlem, ki je odgovorna za bolnišnico, koliko je porodov, koliko je obiskov v ambulanti in tako naprej. Tako postanem njena detektivka. Pri sestri Lemlem skušam izvedeti, kar Mino zanima, in ji potem posredujem podatke. Nekega dne me prosi, naj ji pošljem mobi številko bolničarja Ayuha. Več dni v bolnišnici sprašujem po njem, tako da menda že cel Kobbu ve, da "Špela išče Ayuha". Ko grem naslednjic v bolnišnico in se mi že zdi, da tudi tokrat zaman, me nekdo pokliče. Vidim, da je Ayuha. Smeje se in vpraša, kaj bi rada. Povem mu, da Mina prosi za njegovo številko. Ko si zapisujem

Ayuha s svojo lepo mlado ženo

številko njegovega telefona, ga pokliče neka medicinska sestra. Ayuha poskoči: "Oprosti, iti moram, kličejo me k porodu. Sicer pa, saj lahko greš z mano". Ojoj, si mislim, pa saj ne morem kar tako sodelovati pri porodu! Nisem ne medicinska sestra, ne sorodnica te mamice, še obleke nimam za porodno sobo. Hitro se poslovim od Ayuha in mu zaželim srečen porod. Ko se naslednji dan srečava, me povabi, da pridem pogledat otročka. Tako

Likof po končanem delu

sem ganjena, da me oblijejo solze. Na listek si zapišem, kaj se v njihovem jeziku reče mami, ki je pravkar rodila. Ko jo zagledam in malega otročka poleg nje, komaj zadržujem solze in s cmokom v grlu izrečem tiste slovesne besede blagoslova, ki me jih je naučil Ayuha, potem pa kar zbežim iz porodne sobe. Mina mi pove, da je Ayuha najbolj srčen človek v tej bolnišnici, velik človekoljub in da so vse mamice nore nanj, ker jim zna tako izvrstno pomagati pri porodu. Od Ayuha izvem, da se bo kmalu poročil. In Mina mi bo, potem ko bom že doma, poslala slike z njegove poroke ...

Mina ali sestra Lemlem mi vedno tudi pošiljata slike, kadar v bolnišnici v Kobbu operirajo ljudi, ki imajo slepo mreno. Zdravniki iz Adis Abebe so tako v nekaj dneh prostovoljno in brezplačno več kot dvesto bolnikom odstranili slepo mreno. Obrazi teh preprostih ljudi, pokritih v bela tradicionalna ogrinjala, so zdaj videti tako srečni.

Mina teži meni in jaz težim Mini. Ne morem mimo stranišč na štrbunk, iz katerih smrdi, ko pa vstopiš vanje, je po tleh skoraj 1 dm umazane vode. "Naredi kaj!", ji pišem sporočila. "Pošlji mi slike!" odgovarja ona. Tako se nekega dne spet na skrivaj odpravim fotografirat ta uboga stranišča in Mini pošljem slike. Ona pa mobilizira svoje prijatelje in tako doseže, da čez nekaj mesecev v Kobbu pridejo italijanski prostovoljci, mojstri za stranišča in vodoinstalacije, in naredijo, kar se da narediti. Nato mi vsa vesela pošlje slike z "likofa", ko na dvorišču praznujejo konec del, v cvetju, s tradicionalno kavo in koruznimi kolicami. Res je lepo biti prostovoljec!

/ se nadaljuje...
Špela Pahor

O skupnem domovanju na Božji njivi Vračanje

Vsako leto pred vahti dobim podobno prošnjo. Pokličem me in poprosi, če jo popeljem k njenim. Vedno enako doda: "Od letala do letala"! Letos je prišla s sinom, ki sicer slabo govori slovensko, pa kljub vsemu se ima za Slovenca. Prispeli smo na griček nad vasjo, kjer kljubuje stara cerkva. Ključ smo dobili pod kamnom, na desni strani na zidu. Prazna je, brez večne lučke, saj že veliko let mašujejo v njej samo občasno. Postala je predzadnja postaja umrlih pred pogrebom. Ko tako spoštljivo stopamo po njeni notranjosti, naši koraki pa odmevajo pod obokom, mi spomin poroma v čas, ko so mnogi prav od tod stopali v svetišče Svetlobe po krstu in tudi odhajali iz nje v sen in so zdaj za vedno ob njej ... Ona pa je, kot vedno, podzavestno iskala po klopih mesta, kjer so molili in klečali njeni, pa tudi sama z njimi ... Izstopili smo in se zaustavljali ob grobovih. Na rahlo z roko odmikamo razcvetele cvetove krizantem ob nagrobnikih in prebiramo ime: stric Jakob, teta Rozi, snaha Marija ... V spominih zaživi navihani Miha pa vaški krojač Jur in tako dalje. Čisto v kotu na drugem koncu pokopališča so njeni. Z mahom porastel nagrobnik in obledele fotografije ji ponovno priključijo v spomin vse njene, ki so tu. Sem priroma vsako leto vsaj enkrat. Tu je njeno romarsko svetišče, tu se vedno zanjo zaustavi čas, oživijo spomini, doživlja in tu se tudi velikokrat razjoče. S sinom urejajeta grob in molčita, kot bi bila pred Njim v Božjem svetišču. Oddaljim se, sedem na na pol podrt pokopališki zid in pogled se mi podzavestno zaustavi na vas, ki se razteza na drugem koncu po-

bočja. Glavnina hiš je praznih. V nekatere že nekaj let ni nihče vstopil, pa kljub vsemu kljubujejo času in vremenu. Vedno znova pa me priteguje šelestenje vetra, ki potuje nad pokrajino. Podobno je neizpiti simfoniji, v kateri prepevajo vsi, ki jim je večni Krmar dal čas, da tu sanjajo svoj večni sen. Onadva tega ne slišita, saj nemo strmita v gomilo in stojita kot vkopana ... Sam ne vem, zakaj se mi je prav tedaj priklatila v razmišljanje Handkejeva drama, ki sem jo pred leti gledal v dunajskem Burgtheatru in ima naslov Immer noch Trauer – Še nemo vihar. Drama traja kar cele štiri ure in pol. Kar stresa me: kakšna podobnost med dramo in prizorom, ki je pred menoj! – Mati in sin tu, pred družinskim grobom! Handkejeva drama je pripoved o sinu, ki odrašča brez pravega očeta, in to mu mati tudi očita takole: "Moj sin, ki nikdar ne boš naš in ne našega rodu, ti brez očeta iščeš nadomestilo, oporo in luč pri svojih prednikih"! Potem pa se mati v drami zaustavi, zazre v sina, ga strogo pogleda in s tresočim, na pol jokajočim glasom spregovori: "Da, to je naš kraj"! S takšnim spoznanjem pred nami zaživijo osebe in raste hrepenenje po drugem času, tistem, v katerega neizbežno potujemo, kot pravi Handke v omenjeni drami: "Ne šteješ več, ne obračunavaš čas, in tako ti vsak korak postane neskončnost..."

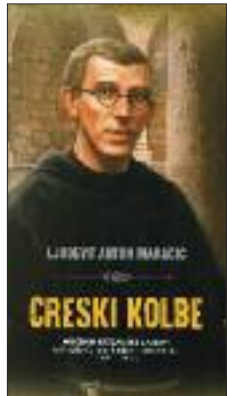
Vsako pokopališče je naš kraj, pa če imamo koga od svojih tam ali ne! Tudi naše bo, ne glede na to, ali bomo imeli zanemarjen ali urejen grob, ali nam bo kdo prinašal rože ali ne, ali bo vsaj kdaj gorela kakšna svečka ali nikoli ... "Da, to je naš kraj"! – Moj in tvoj!

Ambrož Kodelj

Vrsta prireditev ob 75-letnici mučeniške smrti patra minorita V spomin na p. Placida Corteseja

S tekkel je sklop pobud v spomin na minorita p. Placida Corteseja ob 75-letnici njegove mučeniške smrti v bunkerju gestapa v Trstu. Kot je znano, je bil ta mladi duhovnik (Cres, 1907 – Trst, 1944) v službi v baziliki sv. Antona v Padovi in urednik zelo razširjenega verskega mesečnika Messaggero di S. Antonio. Ker je med vojno pomagal slovenskim in hrvaškim internirancem v taborišču Chiesanuova, po zlomu fašizma pa pobešil vojnim ujetnikom, Judom in odpornikom, med

televizijski sporedi RAI predvajali dokumentarec o njem Pogum molka. Leta 2006 ga je pripravil scenarist in režiser Paolo Damosso iz Turina, za sinhronizacijo v slovensščino pa je poskrbel Radijski oder. Film bo v kratkem oddajala tudi TV Slovenija. Na rojstnem otoku Cres so se p. Corteseja spomnili sobratje minoriti v nedeljo, 3. novembra. V cerkvi sv. Frančiška je hrvaški provincial p. Josip Blažević vodil slovesno somaševanje in pridigal o njem, nato je blagoslovil velik Cortesejev portret slikarja Zorana Homena, ki odslej krasi starodavno cerkev. V sosednjem samostanu je sledilo srečanje, ki ga je povezoval gvardijan in pobudnik prireditev p. Vitomir Glavaš. Tajnik in zgodovinar hrvaške minoritske province p. Ljudevit Marčić iz Zagreba je predstavil novo izdajo svoje knjige Creski Kolbe in utemeljil njen posrečni naslov. Učenci in učiteljice osnovne šole Frana Petrića so predstavili svoj velikopotezni projekt

Placida nove izdaje biografije Creski Kolbe

preučevanja Cortesejevega življenja. Profesorica verouka na italijanskih šolah na Reki Katica Dessardo pa je prikazala dejavnosti, ki jih s kolegi zgodovinarji vodi na omenjenih šolah v zvezi s p. Cortesejem, ter vzgojne cilje, ki jih pri tem dosejajo. Časnikar Ivo Jevnikar iz Trsta je za konec podrobneje prikazal življenje p. Corteseja, njegovo

prepoznavanje znamenj časa v vojnem obdobju, zgled ustvarjalnega sožitja med Hrvati, Slovenci in Italijani, ki nam ga je zapustil, in stanje beatifikacijskega postopka v Rimu. Srečanje je sklenil p. Blažević.

O Corteseju bo te dni govor tudi na Ptuj, 16. in 17. novembra pa v samostanu in baziliki sv. Antona v Padovi. Slovesno nedeljsko somaševanje bo vodil koprski škof msgr. Jurij Bizjak.

V Trstu bo p. Placidu Corteseju posvečena maša zadušnica v Rižarni, ki jo bodo v torek, 19. novembra, ob 15.30 darovali provincial slovenskih minoritov p. Igor Salmič, škofov vikar za slovenske vernike in tržaški škofij Anton Bedenčič, tržaški škofov vikar za kulturo Ettore Malnati in drugi duhovniki. Pel bo združeni zbor Zveze cerkvenih pevskih zborov iz Trsta pod vodstvom Alenke Cergol.

Provincial hrvaških minoritov p. Josip Blažević blagoslovja upodobitev mučeniškega p. Corteseja, delo slikarja Zorana Homena.

mučenjem na zaslišanjih pa ni izdal nobenega sodelavca, je to plačal z življenjem. Že v soboto, 2. novembra, so slo-

utemeljil njen posrečni naslov. Učenci in učiteljice osnovne šole Frana Petrića so predstavili svoj velikopotezni projekt

ZAKAJ PRAV JEZUS? (90)

PRIMOŽ KREČIČ

Jezus je prijatelj

Vsak človek potrebuje sprejetost in domačnost, da mu drugi/Drugi zavaruje in obogati življenje. Ko je prišel Jezus na svet, sta ga sprejela mati Marija in prijatelj Janez Krstnik. Prijateljski stik z učenci je gradil postopoma, zlati ko jim je razodeval ljubečega Boga. Jezus je imel z učenci neposreden odnos naklonjenosti, poznal jih je in vzgajal. Nekaterim je pokazal še globljo resničnost svoje osebe in jih tako pripravil na preizkušnje, ki so jih čakale v Jeruzalemu.

Učenci so odkrivali Jezusov poseben odnos, ko je molil k Očetu in se predano pogovarjal z njim. Učil jih je, da ga morejo zaradi prijateljskega odnosa tudi oni prositi in nadlegovati v svojih molitvah. V Stari zavezi je bil Abraham zgled Božjega prijatelja. V antičnem svetu se je merila moč nekega človeka po številu njegovih služabnikov. Toda Jezus ni želel imeti služabnikov, ampak prijatelje, da bi delili z njim svoje življenje in ne le izpolnjevali njegovih naročil. Po zadnji večerji, pri kateri je vladal duh ljubezni in naklonjenosti, je učencem umil noge in jim pokazal, kakšen naj bo njihov način prihodnjega delovanja. Učencem je povedal, da so prehodili skupno pot in se je na njej bratski odnos razvil v prijateljstvo. Florenski pravi, da ni mogoče imeti ljudi za brate, če nimamo vsaj enega prijatelja. Drugi nam pomagajo, da postanemo to, kar smo. Jezus je rekel učencem, da so njegovi prijatelji, če sledijo temu, kar on živi in uči. (Jn 15) Italijanski vzgojitelj mladih Giussani je poudaril, da prijateljstvo pomeni avtoriteto, ki nam predstavlja to, kar potrebujemo in si želimo.

Pregovor pravi, da spoznamo prijatelja v preizkušnji. Trije učenci so zaspali v vrtu Getsemani, ki je trpel vse bodoče nasprotovanje in potil krvavi pot. Za tem je doživel Judovo izdajstvo in prijetje. Kaj je prijateljstvo, se je pokazalo tudi pri Petru, ki se je zaklinjal, da ga ne bo branil, če bo potreba. Potem pa ga je zatajil pred dekle. Ob bridkem kesanju se je zazrl v Jezusov pogled in našel v njem usmiljenje ter

odpuščanje. Po vstajenju je Jezus opozoril Petra na to prijateljstvo, vprašal ga je, ali ga ima še rad in ali je njegov prijatelj. Peter je stopil v smrt, ki je podobna Jezusovi, ni se več zanašal nase in je ponižno sprejel njegov dar.

Prijateljstvo z Jezusom je razpoznavni znak prve Cerkev in skozi vse rodove do danes. Prijateljstvo podpira krščansko ljubezen v skupnosti, Božja ljubezen, ki smo jo deležni, pa pomaga, da se ljubezen do prijateljev ne spremeni v sebične odnose. V odnosih v krščanski skupnosti veje svoboda, da prislunemo drugim v tem, kar so, in jim pomagamo pri osebnih rasti.

Jezus je prijatelj, ki ga želimo poznati. Če želimo še kaj več zvedeti o njem, se moramo obrniti na tiste, ki so živeli z njim in ga doživljali kot Gospoda in prijatelja. Nekateri so dali svoje življenje v smrt, da so ohranili prijateljstvo z njim. Pri nekaterih mistikah je dosegel odnos prijateljstva izredne višine in predanost, zlasti ob trpljenju, ki so ga morali prenašati.

Tudi danes Jezus išče in vabi ljudi, da bi živeli z njim in hodili za njim. To prijateljstvo se širi. Jezus je naročil učencem, naj gredo po svetu in pričujejo zanj. (Mt 28,19-20) On podarja prijateljstvo, ki je zelo globoko. Zato ostane ta odnos tudi, če nanj ljudje pozabijo ali ga zapustijo. Jezus ne more, da ne bi ljubil. Tudi odgovori na njegovo prijateljstvo morajo ostati odprti in ne izključevati. Jezus je prijatelj vseh. Njegov nagovor prihaja po branju in premišljevanju Božje besede, kajti s prijateljem se je treba pogovarjati. Posebna priložnost poglobljanja prijateljstva je sveta evharistija, da ga po prejemanju njegove telesne bližine še bolj čutimo ob sebi. Prijateljstvo raste v molitvi, kjer nas Jezus povezuje in uglaša naše prošnje s svojimi. Zaradi Jezusove prijateljske prisotnosti nismo nikoli sami, njegova ljubezen nas dviga v toliko trenutnih nemoči in pomanjkljivosti. Jezus je naš prijatelj tudi po voditeljih v skupnosti in po ubogih, ki so njegovi posebni prijatelji.